

RÅDMANNENS FORSLAG

7 By- og samfunnsplanlegging

Kommunens visjon *Sammen for en levende by* gir retning til arbeidet med byutvikling i Stavanger. En levende by er en by med en aktiv befolkning, mindre levekårsforskjeller, et velfungerende transportsystem og boligmarked, som forebygger og håndterer lokale så vel som globale utfordringer. Kommunen må samarbeide med befolkning, næringsliv og offentlige samarbeidspartnere for å nå sine mål.

7.1 Innledning

Trygghet og sikkerhet er grunnleggende forutsetninger for en levende by. Stavanger arbeider målrettet med samfunnsikkerhet og beredskap og sikrer seg nødvendig kunnskap om det stadig skiftende utfordringsbildet. Klimatilpasning og digitale trusler er blant oppgavene som prioriteres.

Kommunens folkehelsearbeid er høyt prioritert og kjennetegnes av stor grad av tverrfaglig innsats. Spesielt er områdesatsingen på Storhaug et viktig innsatsområde, hvor kommunen i samarbeid med staten, gjennomfører prosesser og tiltak for å utjevne levekårsforskjeller. Også i Hillevåg er en områdesatsing igangsatt, som blir tett integrert med byutvikling og infrastrukturutbygging i området.

Økt økonomisk aktivitet og mange offentlige oppgaver bidrar til at det er et stort antall byutviklingsplaner under behandling, både kommunens egne og private innsendte planer. Planer for næringsarealer og sammensatte områder med flere funksjoner på Åsen, Forus og Mariero er blant de prioriterte i første periode. Samtidig er arbeid med ny kommuneplan for Stavanger igangsatt, og kommunen bidrar i regionalplan for Jæren, planer for å realisere bymiljøpakken og interkommunal kommunedelplan for Forus.

Stavanger har en unik samling av trehus, som sterkt bidrar til byens egenart og historiefortelling. Byantikvaren har et særskilt ansvar for forvaltning av trehusbyen, og de overordnede planer som sikrer historiske kvaliteter for fremtiden. Det vil bli prioritert å forberede en revisjon av kommunedelplan for kulturminner.

I kommunens byggesaksbehandling er det høyt prioritert å overholde lovpålagte frister for saksbehandlingstid. Videre utvikling av nettsider, digitale plattformer, og internt og eksternt samarbeid, skal bidra til å håndtere tidsfrister og service på en best mulig måte. Det skal gjennomføres tilsyn i minst 15 % av sakene.

I perioden vil det pågå et betydelig arbeid med forberedelse av kommunesammenslåingen fra 2020. Fellesnemnda har vedtatt at det skal være eiendomsskatt i den nye kommunen. Det skal i den forbindelse gjennomføres en ny taksering for nye Stavanger. Dette er et omfattende prosjekt som vil kreve betydelig innsats utover prosjektkostnadene i nye Stavanger.

Budsjettramme

Linjenr	2019	2020	2021	2022
Opprinnelig vedtatt netto budsjettramme 2018	58 806	58 806	58 806	58 806

Linjenr		2019	2020	2021	2022
	Endringer:				
165	Lønnsoppgjør 2018, helårseffekt	80	80	80	80
166	Nytt nødnett, innkjøp og drift	250	100	100	100
167	Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT), ny stilling	620	620	820	820
168	Lønnsoppgjør 2018, helårseffekt	1 000	1 000	1 000	1 000
169	Lønnsoppgjør 2018, helårseffekt	90	90	90	90
	Korrigert netto budsjettramme 2019-2022	60 846	60 696	60 896	60 896

Tabell 7.1 Budsjettramme for By og samfunnsplanlegging 2019-2022, tall i 1000 kr

7.2 Beredskap og samfunnsutvikling

Tjenestebeskrivelse

Samfunnssikkerhet

Samfunnssikkerhet er samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer viktige funksjoner og grunnleggende verdier. Truslene i samfunnet i dag er mer uforutsigbare enn før. Teknologisk utvikling, terrorisme og klimaendringer er stikkord for fremtidens utfordringer.

Kommunen utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og har et generelt og grunnleggende ansvar for å skape et trygt og robust samfunn. Lov om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunen å ha en sektorovergripende beredskap som skal bidra til at kommunen vurderer og planlegger samfunnssikkerhet i et helhetlig perspektiv.

Folkehelse

Folkehelse omhandler befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen. Kommunen skal fremme folkehelse gjennom planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Folkehelsearbeid er en systematisk arbeidsform som krever involvering på tvers av alle tjenesteområder. Kommunens arbeid med folkehelse er derfor samlet i et tverrsektorielt folkehelseforum.

Mangfold og inkludering

Avdelingen mangfold og inkludering har ansvar for å koordinere kommunens samlede innsats på et overordnet nivå for å fremme inkludering og deltakelse, blant annet gjennom å forebygge utenforskap, diskriminering, radikaliserings og voldelig ekstremisme. Perspektivet skal være gjennomgående i kommunes planer, strategier, prosjekter og utvikling av tjenester.

Prioriterte oppgaver i planperioden

Samfunnssikkerhet

Ny kommunestruktur

Nye Stavanger kommune blir en av landets viktigste kommuner innen landbruk, havbruk og reiseliv.

Ny kommunestruktur medfører samtidig en endret geografi med blant annet flere øyer uten fastlandsforbindelse. Dette stiller nye krav til samfunnssikkerhet og beredskap.

Som følge av ny kommunestruktur skal det i planperioden gjennomføres en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. På bakgrunn av denne skal det utarbeides en beredskapsplan. Denne planen skal øves, både internt i kommunen og sammen med andre etater og organisasjoner.

Digitale trusler

Det moderne samfunn er nærmest utenkelig uten en digital infrastruktur som fungerer.

Den digitale utviklingen innebærer en kraftig endring i samfunnets risiko- og sårbarhetsbilde. Man opplever nye trusler, som for eksempel at maskiner og infrastruktur i Norge kan angripes av anonyme aktører som befinner seg i andre land. Man har fått nye sårbarheter å forholde seg til, som at programmeringsfeil i én komponent kan få effekter som slår ut store deler av mobilnettet.

Samfunnsfunksjonene er – gjennom digitale verdikjeder – utsatt for hendelser på nye og tidligere ukjente måter. Dette er et område kommunen skal jobbe aktivt med i planperioden.

- Utarbeide helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for nye Stavanger
- Utarbeide beredskapsplanverk for nye Stavanger og øve på dette
- Ha oppmerksomhet på Stavangers sårbarhet overfor klimaendringene, og utvikle kommunens evne til å bli mer klimarobust
- Kartlegge vår digitale sårbarhet og trusler. Utarbeide tiltaksplan.
- Arbeide mot terror og alvorlig kriminalitet

Folkehelse

Utjevning av sosiale ulikheter

Stavanger er en kommune med økende sosiale helseforskjeller.

Det er stadig større forskjell mellom de som tjener mest og de som tjener minst. Sosiale ulikheter i barneårene bidrar til helseforskjeller senere i livet, og det er derfor viktig å rette innsatsen mot barn og unges oppvekstvilkår.

I tillegg ser vi at forskjellene i forventet levealder øker. Folkehelseprofilen viser at folk som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå lever i snitt 5,9 år kortere enn de som har fullført videregående skole. All planlegging må derfor bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller.

- Rullere strategiplan for folkehelsearbeidet 2013-2029
- Sikre folkehelseperspektivet i kommunens plan- og utredningsarbeid
- Holde løpende oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som påvirker denne

- Gjennomføre program for områdesatsing på Storhaug
- Gjennomføre program for områdesatsing i Hillevåg

Klimatilpasning

Klimatilpasning

Klimaendringer rammer hele verden, men endringene varierer mye. Fattige land som historisk har bidratt minst til klimagassutslippene, er mest utsatt. Endringene blir stadig tydeligere også i Europa og Norge også.

Hvor store klimaendringene blir, estimeres ved bruk av avanserte klimamodeller. For Norge har klimamodellene truffet godt på temperaturøkningen, som nærmer seg én grad. Når det gjelder nedbør, har klimamodellene anslått at nedbøren i Norge skulle øke med fem prosent de siste 100 årene. Den faktiske økningen er nesten fire ganger høyere. Mye tyder på at rapportene og modellene som er lagt til grunn i Norge, har vært for optimistiske.

Klimaendringer vil særlig føre til økt behov for tilpasning til kraftig nedbør, økte problemer med overvann, havnivåstigning og stormflo.

- Utarbeide og følge opp tiltak etter ROS-analyse klimatilpasning
- Utarbeide klimatilpasningsstrategi
- Deltakelse i nettverk og prosjekter

Mangfold og inkludering

- Ledet, styrke og utvikle den regionale samordningsgruppen mot voldelig ekstremisme i regionen (SAMVER)
- Utvikle forpliktende og stabile samarbeidsarenaer internt i kommunen
- Utvikle og ta i bruk nye metoder for innbyggerinvolvering
- Forpliktende oppfølging og aktiv deltakelse i nettverkene ICC (Intercultural Cities) og Nordic safe Cities
- Styrket metode- og analysekompetanse
- Samarbeide med STL (Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn), frivillige lag og organisasjoner og kulturhuset Sølvberget

7.3 Byggesak og byantikvar

Tjenestebeskrivelse

Byggesak

Seksjonen dekker saksbehandling av byggesøknader samt tilsyn med byggeaktivitet i kommunen, og ivaretar krav til utbygging, byggverk og samfunnets interesser slik disse er nedfelt i plan- og bygningslovens bestemmelser med forskrifter.

Byggesøknader, tilsynsoppgaver og lovpålagt ulovlighetsoppfølging skal behandles i tråd med god forvaltningsskikk og i samsvar med et omfattende lovverk, gjeldende planregulering og kommunale vedtak.

Avdelingen har utstrakt publikumskontakt og har som mål å yte løsningsorientert rådgivning og veiledning til interne og eksterne samarbeidspartnere, tiltakshavere, naboer og lokalmiljøer – med en standard som imøtekommer innbyggernes behov i et utenfra og inn perspektiv.

Byantikvar

Byantikvarens oppgave er å arbeide for at verneverdige kulturminner blir tatt vare på – både bygninger, anlegg og større, sammenhengende miljøer. Seksjonen skal bidra til god ressursforvaltning og til å ivareta en by med særpreg og karakter, som basis for videre byutvikling.

Byantikvaren arbeider med kartlegging av kulturminner, veiledning og formidling. Virksomheten er rettet både innad, mot kommunen som plan- og bygningsmyndighet og som eiendomsbesitter, og utad, mot arkitekt- og byggebransjen og byens befolkning.

Arbeidsoppgavene består i å gi innspill i planprosesser og byggesaker, og betjene huseiere og andre som ønsker hjelp ved rehabilitering, ombygging og andre spørsmål som berører kulturminnevern. I tillegg holder byantikvaren foredrag, byvandring og forelesninger for interesseforeninger og studenter.

Prioriterte oppgaver i planperioden

Saksbehandling

Avdelingen arbeider kontinuerlig for å sikre riktig kvalitet i saksbehandlingen, kort saksbehandlingstid og effektive arbeidsrutiner. Lovpålagte frister for saksbehandlingstid skal overholdes.

Nettsider, dokumentmaler og arbeidsrutinene skal videreutvikles fortløpende for å håndtere tidsfrister og for å yte god innbyggjerservice. Innovasjon og videre utvikling av digitale plattformer, og internt og eksternt tverrfaglig samarbeid, skal prioriteres.

Tilsyn

Prioriterte tilsynsoppgaver i planperioden er universell utforming, adkomst og tilgjengelighet, brukbarhet iht. Byggetekniske forskrifter (TEK 10 §§ 8 og 12), tilsyn med kvalifikasjoner til foretak, tilsyn med produktdokumentasjon av byggevarer, ulovlige byggearbeider, tilsyn med byggeplass i byggeperioden og ved midlertidig brukstillatelse/ferdigattest. Seksjonen har som mål å gjennomføre tilsyn i minst 15 % av sakene.

Tilsyn prioriterer tid til opplæring og oppdatering av det interne kvalitetssystemet for å imøtekomme hyppige endring av lov og forskrifter.

Selvkost

Seksjon byggesak drives med 100 % gebyrfinansiering etter selvkostprinsippet.

Avdelingen prioriterer å effektivisere, forenkle og videreutvikle digitale arbeidsplattformer og tjenester for å redusere ressursbruk, uten at det skal gå på unødig bekostning av produksjon og service overfor innbyggerne.

Trehusbyen

God forvaltning av trehusbyen, saksbehandling, veiledning og rådgivning i plan- og byggesaker er kjerneoppgaver som

har høy prioritet for byantikvaren. Oppgavene øker i omfang og utfordrer begrensede ressurser og viktige, langsiktige og strategiske oppgaver på kulturminnevernfeltet.

Formidling

Det er stort behov for mer og bedre formidling av kommunens kulturminneverdier og vernebestemmelser opp mot huseiere, arkitekter og byggmestere. Bedre formidling på nett vil bli prioritert, men også foredrag, temakvelder og andre kanaler.

Ny kulturminneplan, forberedelser

Det vil være en høyt prioritert oppgave for byantikvaren å begynne på en gjennomgang og supplering av tidligere registreringer med tanke på rullering av kommunedelplan for kulturminner.

Tilskuddsordning

Stavanger hadde tidligere en tilskuddsordning til kulturverntiltak. Erfaringsmessig har ordningen hatt stor betydning for å få innbyggerne i tale og skape konkrete resultater på kulturminnefeltet. Avdelingen vil i planperioden utrede en mulig ny slik ordning.

Andre oppgaver

Avdelingen Byggesak og byantikvar deltar aktivt i flere eksterne nettverk og nasjonale prosjekter – både som pilotkommune og rådgivere. Avdelingen deltar også i tverrfaglige prosjekter hvor 3D-løsninger og andre innovasjonstiltak utprøves. Arbeidet er ressurskrevende, men fremtidsrettet, og målrettet innovasjon vil prioriteres i perioden.

I 2025 feirer både domkirken og Stavanger by sitt 900-årsjubileum. Jubileet vil få en egen prosjektorganisasjon, og det er naturlig at byantikvaren deltar i arbeidet. Kommunesammenslåingen gjør det nærliggende å trekke trådene mellom byen og omlandet, hvor domkirkens historie sees i sammenheng med middelalderkirkene på Hesby, Sørbø, Talgje og Utstein.

I perioden fram mot etableringen av nye Stavanger er det aktuelt for avdelingen å bistå midlertidig med byggesaksbehandling og tilsynsoppgaver i Rennesøy og Finnøy. Kvalitet og standard på disse oppgavene i alle de tre kommunene forventes lagt på samme nivå som i dagens Stavanger, noe som vil kreve flere ressurser.

Kommunesammenslåingen vil få stor betydning for byantikvarens kulturminnevernarbeid. Uansett hvordan arbeidet organiseres i nye Stavanger, vil kulturlandskap utgjøre en betydelig større andel av kulturminnefeltet enn i dag, og det vil kreves ytterligere samarbeid med landbruksmyndighetene, fylkeskommunen og arkeologisk museum.

7.4 Byutvikling

Tjenestebeskrivelse

Avdelingen har ansvar for all planlegging etter plan- og bygningsloven fra overordnet strategisk planlegging til utredninger, analyser og detaljplaner. Gjennom plan- og utviklingsarbeid skal avdelingen bidra til en regional og lokal utvikling i tråd med vedtatte mål og strategier.

Planlegging skjer i stor grad innenfor den utbygde by og skal bidra til å utvikle en mer bærekraftig og klimavennlig by for alle. Kommunen utarbeider og behandler overordnede planer og detaljplaner for bygg og infrastruktur i byomformingsområdene, utbyggingsområdene og ved enkeltprosjekter i den utbygde byen.

Prioriterte oppgaver i planperioden

Et kortreist hverdagsliv

For å få til en god by å bo i og legge til rette for byliv, er det også viktig at byen er velbetjent med offentlig og privat tjenesteyting, arbeidsplasser, rekreasjonsområder og nærservice. Gode planer har stor betydning for folkehelse, kvalitet i boligprosjekter, gode uterom, kvalitet i tjenestetilbud og tilknytning til byens friområder i et hverdagsliv med korte avstander, der det er enkelt å gå, sykle og reise kollektivt.

Avdeling for byutvikling skal bidra aktivt til konstruktivt samarbeid og medvirkning med regionale aktører, aktuelle interesseorganisasjoner, utbyggere og innbyggere, avveie interessene og forberede planer for politiske vedtak og videre oppfølging.

Kommuneplan for Stavanger 2019–2034

Arbeid med ny *Kommuneplan for Stavanger 2019–2034* pågår og vil bli lagt fram for sluttbehandling i 2019. Samfunnsdelen tilpasses nye Stavanger og vedtas foreløpig av Stavanger bystyre i 2019. Det jobbes også med felles planstrategi for nye Stavanger, som skal vedtas av nytt kommunestyre i 2020.

Andre plan- og analyseoppgaver

Arbeidet med rullering av Regionalplan Jæren pågår, og Byutvikling deltar i arbeidsgrupper med faglige innspill. Planens fase 1 vil komme på høring våren 2019.

Arbeidet med *Interkommunal kommunedelplan for Forus* pågår, og planen skal ferdigstilles i 2019.

Kommunedelplan for Stavanger sentrum sluttbehandles høsten 2018. En prioritert oppgave vil være oppfølgingen av kommunalutvalgets vedtak i sak 133/17 om kommunalutvalget som kommunens sentrumsutvalg med tilhørende administrativ oppfølging. I dette vil også deltakelse i og videreutvikling av *City Impact District Stavanger sentrum* (CID) være en viktig oppgave.

For å imøtekomme utbyggingsbehovet framover, fra private utbyggere og kommunen, vil avdelingen prioritere følgende oppgaver:

- Behandle private planer innenfor lovens tidsfrister
- Ferdigstille områdereguleringsplanene for Åsen, Mariero og Forus øst
- Utarbeide egne detaljreguleringsplaner for offentlige oppgaver
- Mulighetsstudier og tomteutredninger for mulige utbygginger
- Være faginstans for arkitektonisk, estetisk og miljømessig utvikling

Områderegulering for Hillevåg vil igangsettes når pågående områdeplaner er sluttbehandlet.

Framdrift for områderegulering for Dusavika avhenger av avklaringer om løsning for E39 Smiene-Harestad.

I perioden fram mot etableringen av nye Stavanger er det aktuelt for avdelingen å bistå midlertidig med plansaksbehandling og kommuneplanoppgaver i Finnøy.

Byveksttale

Avtalen skal være et verktøy for å sikre forpliktende samarbeid mellom staten, fylkeskommunen og kommunene om arealbruken og rekkefølgen i utbyggingen i kommunene på Nord-Jæren. Det pågår arbeid med revidering av *Handlingsprogrammet for Bymiljøpakke Nord-Jæren 2018-2021* og byveksttalen, basert på *Nasjonal transportplan 2018-2029*. Det statlige bidraget til riksvegprosjekter, bussveien og sykkelstamvegen med flere blir fastsatt i byveksttalen.

Prioriterte planoppgaver:

- Bussvei-planer (strekningene gjennom Jåttåvågen, Hillevåg-Mosvatnet, Mosvatnet-Sundekrossen)

- Kollektivtrasé langs Diagonalen mot universitetsområdet
- E39 Smiene-Harestad
- Planer for sykkeltransport, gange og trafikksikkerhet

7.5 Kart og digitale tjenester

Tjenestebeskrivelse

Kart og digitale tjenester skal sikre at politikere, administrasjon, byens innbyggere og næringslivet har tilgang til pålitelig og fullstendig informasjon om bygninger, eiendommer, planinformasjon, topografi og andre tema.

Denne oppgaven forvalter avdelingen via et geografisk informasjonssystem hvor digitale kart- og matrikkeldata (eiendomsdata) er de viktigste elementene.

I tillegg skal avdelingen levere tjenester knyttet til eiendomsutvikling og drift, beredskap og miljø- og landbruksforvaltning. Her inngår delingsvedtak, oppmålingsforretninger, seksjoneringer, salg av digitale og analoge kartprodukter og salg av meglermapper.

Kart og digitale tjenester skal:

- holde lav saksbehandlingstid på lovpålagte oppgaver
- sørge for at fakturagrunnlaget for eiendomsskatt er mest mulig feilfritt
- sørge for at kart og matrikkel til enhver tid er så oppdatert som mulig

Prioriterte oppgaver i planperioden

Forberedelse av kommunesammenslåing

Gjennomføringen av det tekniske arbeidet rundt den forestående kommunesammenslåingen vil bli prioritert. Dette omfatter en rekke oppgaver, som for eksempel håndtering av like gatenavn i kommunene, opprydning og kvalitetsheving i matrikkelen og endring av gårdsnummerserier.

Eiendomsskattegrunnlag

Fellesnemnda har vedtatt at det skal gjennomføres en ny taksering for nye Stavanger og at takstene skal tas i bruk fra 1. januar 2021. Dette er et omfattende prosjekt med oppstart høsten 2018. Prosjektet vil hovedsakelig bli finansiert av nye Stavanger, samtidig som det vil kreve et tett samarbeid og en betydelig innsats i og av dagens kommuner.

3D-verktøy

Avdeling for kart og digitale tjenester skal videreutvikle bruken av 3D-verktøy i tett samarbeid med Byutvikling og Byggesak. Dette vil gjøre kommunikasjonen med publikum både enklere og bedre.

Drone

Avdelingen vil videreutvikle bruken av drone slik at større deler av organisasjonen kan få nytte av denne. Drone kan f.eks. benyttes både til å lage terrengmodeller, ortofoto over prosjektområder, og filmer og enkeltbilder som det er ønskelig å vise publikum i forskjellige sammenhenger.

Andre oppgaver

Det jobbes kontinuerlig med digitalisering og automatisering av arbeidsprosesser. Dette gjelder både på salg av meglerpakker, e-Torg, eiendomsarkivene, oppmålingsarbeid med mer.

Avdelingen har også et særskilt ansvar for innovasjon og IKT for hele By- og samfunnsplanlegging. Det er i den forbindelse laget et eget innovasjonsrom som skal brukes til test og presentasjon av ulike løsninger.

